

פרשת מסעי תשע"ט
מסעות, לשם מה?

לע"נ חיים יוסף בן חנוך הלוי ז"ל

במדבר פרק לג

(א) אֱלֹהִים מִסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לְצַבְאָתָם
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: (ב) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם
עַל־פִּי ה' וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם:

רש"י

(א) אלה מסעי - למה נכתבו המסעות הללו, להודיע חסדיו של מקום, שאעפ"י שגזר עליהם לטלטלם ולהניעם במדבר, לא תאמר שהיו נעים ומטולטלים ממסע למסע כל ארבעים שנה ולא היתה להם מנוחה, שהרי אין כאן אלא ארבעים ושנים מסעות. צא מהם י"ד, שכולם היו בשנה ראשונה, קודם גזירה, משנסעו מרעמסס עד שבאו לרתמה. שמשם נשתלחו המרגלים, שנאמר (במדבר יב, טז) ואחר נסעו העם מחצרות וגו' (שם יג, ב) שלח לך אנשים וגו'. וכאן הוא אומר ויסעו מחצרות ויחנו ברתמה, למדת שהיא במדבר פארן. ועוד הוצא משם שמונה מסעות שהיו לאחר מיתת אהרן מהר ההר עד ערבות מואב בשנת הארבעים, נמצא שכל שמנה ושלישים שנה לא נסעו אלא עשרים מסעות. זה מיסודו של רבי משה הדרשן. ורבי תנחומא דרש בו דרשה אחרת משל למלך שהיה בנו חולה והוליכו למקום רחוק לרפאותו, כיון שהיו חוזרין התחיל אביו מונה כל המסעות. אמר לו כאן ישננו, כאן הוקרנו, כאן חששת את ראשך וכו' :

ליקוטי מוהר"ן תורה מ

איתא בעשרה מאמרות אלה מסעי בני ישראל. בשביל שחטאו באלה אלקיך ישראל, בשביל זה יסעו בני ישראל. נמצא כל הנטיעות של אדם, הוא בשביל קלקול האמונה, היינו בחיי ע"א. כי אם היה מאמין באמונה שלימה, שיכול הקדוש ברוך הוא להזמין לו כל צורכו, לא היה נוסע שום נטיעה. נמצא כי הנטיעה היא קלקול אמונה, היינו בחיי ע"א. וזה שכתוב בע"א (ישעיה ל') צא תאמר לו, צא, זה בחיי נטיעה וטלטול: גם ע"י טלטול, מתקן את הטלטול שגרם כביכול למעלה. כמ"ש (שם כ"ח) והמסכה צרה כהתכנס: גם ע"י ע"א, נמנע המטר, כמ"ש (דברים י"א) ועבדתם אלהים אחרים וכו' ולא יהיה מטר. וכשאינו מטר, אין שובע. וכשאינו שובע, אין שלום. כמ"ש (תהלים ע"ב) ישאו הרים שלום לעם, כמו שפי רש"י. וכשאינו שלום, אזי אין איש עוזר לחבירו. וכל אחד צריך לנסוע ולטלטל ממקום למקום, בשביל פרנסתו: גם הגלות בא על ביטול תורה, כמ"ש (ישעיה ה') גלה עמי מבלי דעת. וע"י ע"א, בא עצירת גשמים. וכשאינו קמה, אין תורה (אבות פ"ג):

שפת אמת לפרשת מסעי [שנה תרל"ב]

המסעות שנכתבו בתורה מוצאיהם כו' שיש מקומות שאין להם קיום רק ע"י שמתרחק האדם מהם ככל עניני עוה"ז שבטולם זה קיומם. ונק' מסעות שהמסע משם הוא המעלה שע"י זכו להיות נזכר בתורה ויש להם מקום וע"י ע"א עצמו מתוקנים להיות נק' מקום לעצמו כנ"ל. וכן צריך כל אדם לזכור בכל דבר כי הוא לצורך השי"ת וכשעושה לשם שמים מקיים הדבר ונותן לו מקום הן דבר טוב או רע בהתרחקו ממנו כנ"ל. ובמד' כשחוטפין לעצמן כו' ע"ש אצל בני גד וב"ר. שצריך לידע שהוא בכח התורה וע"י יש קיום אף לממון וכדומה כו' כנ"ל. וז"ש שלא לעשות הטפל עיקר כנ"ל שכשהוא טפל יש לו מקום כנ"ל :

שפת אמת לפרשת מסעי [שנה תרל"ג]

מסעיהם למוצאיהם כו' הלשונוות בתחלת הפסוק וסוף הפ' מהופכים. י"ל כי הכתוב תולה המסעות ביצ"מ ונראה שאחר כל המסעות נגמר יציאת מצרים. כי בכל מסע נרחקו יותר ממצרים עד שבאו לארץ ישראל. וצריך להיות הרצון של האדם בפרישותו מגשמיות כדי להתדבק בהשי"ת שיוכל להיות בר לבב. אבל לא מצד שנבזה בעיניו הגשמיות. ולכך נתן השי"ת חן לגשמיות כדי שיהי מעשה האדם רק לשם שמים. וזהו מוצאיהם למסעיהם. ואח"כ כפי מה שנוסע האדם ומתקרר להשי"ת נגמר ההוצאה שהפריש עצמו מגשמיות וכל א' מהם מסייע להשני כנ"ל :